1978 års bilförmånsvärden klara

Av skattedirektören Lars Malmberg och avdelningsdirektören John Larsson

Det blev inte så farligt. Så lyder en vanlig kommentar till de av RSV fastställda bilförmånsvärdena för inkomståret 1978. Kommentaren ger intryck av att RSV skulle ha ändrat på tidigare meddelade värderingsnormer. Så är emellertid inte fallet med ett undantag när — se nedan. De nu fastställda värdena följer nämligen i princip de värderingsgrunder, som angavs i de föreskrifter som meddelades i början av året (marsföreskrifterna).

Presskommentarerna får snarare tillskrivas för högt ställda förväntningar eller om man så vill farhågor om vad marsföreskrifterna faktiskt innebar för flertalet förmånshavare. Visserligen innebär de nya värderingsnormerna väsentliga höjningar för ett stort antal förmånshavare, men för flertalet blir det emellertid fråga om måttliga höjningar och för många t o m helt obetydliga eller rentav ingen höjning över huvud taget. De sistnämnda effekterna av de ändrade värderingsnormerna har tyvärr kommit att skymmas av den massiva information som skett i fråga om de kommande kraftiga höjningarna.

Det bör nämnas att de kostnadskalkyler som kunde göras upp utifrån marsföreskrifterna i regel blev något för högt beräknade. Det visade sig nämligen att reparations- och bensinkostnaderna var något lägre än vad man tidigare hade räknat med — se tidigare artikel i denna tidskrift nr 11/1978 sid 460.

Förmånsvärdena framgår av följande tabell

Prisklass samt årsmodell		Värde vid årlig körsträcka (privatkörning i mil)				
		500	1 000	1 500	2 000	2 500
I	1977-	5 600	7 200	8 700	10 100	11 500
	1973—1976	4 900	6 500	8 000	9 400	10 900
II	1977-	6 600	8 400	10 100	11 600	13 100
	1973—1976	5 900	7 700	9 200	10 800	12 400
III	1977-	7 900	10 000	11 800	13 600	15 400
	1973—1976	7 000	9 200	11 000	12 800	14 700
IV	1978-	10 400	13 100	15 300	17 600	19 800
	1973—1977	8 800	11 500	13 700	16 000	18 200
V	1977-	12 600	15 600	18 200	20 800	23 300
	1973—1976	10 600	13 600	16 200	18 800	21 300
VI	1977-	16 800	20 600	23 700	26 900	30 000
	1973—1976	13 300	17 100	20 200	23 400	26 500

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

Skillnaden blev ungefär 600 kr för prisklasserna upp till prisklass II och något mera för de dyrare prisklasserna.

För bilar av årsmodell 1972 eller äldre skall värdet beräknas till 3/4 av värdet för nya bilar i resp prisklass.

Som framgår av föreskrifterna skall i princip värdet beräknas utifrån faktisk körsträcka för privat bruk. För att underlätta värderingen för de fall körsträckan avviker från vad som anges i tabellen ovan har föreskrifterna kompletterats med milvärden för de olika intervallerna i tabellen samt för körsträckor som överstiger 2 500 mil. Några milvärden för sträckor under 500 mil har däremot inte angetts. Skälet till detta är bl a att lägre värde än vad som motsvaras av 500 mils körsträcka normalt inte bör godtas. Det är enbart om det kan göras sannolikt att en motsvarande bil eller någon bil överhuvudtaget inte skulle ha anskaffats om den skattskyldige inte kunnat utnyttja arbetsgivarens bil som jämkning bör ske efter skälig grund beroende på omständigheterna i det enskilda fallet.

En av tankarna bakom de nya värderingsnormerna är följaktligen att värderingen i större utsträckning än tidigare skall grundas på uppgifter om bilens faktiska användning. De i föreskrifterna angivna schablonerna för beräkning av körsträckan i de fall sådana uppgifter saknas eller är ofullständiga bör förhoppningsvis bli tillämpliga enbart i undantagsfall. Detta förutsätter dock att förmånshavarna till sin deklaration bifogar en redogörelse för bilens nyttjande under året. Som underlag för denna redogörelse bör i regel krävas löpande förda noteringar om bilens användning och då i första hand avseende bilens användning i tjänsten.

Övergångsregel i prisklass IV

Det i ingressen antydde undantaget från marsföreskrifterna gäller prisklass IV, där gränsen mellan de i tabellen angivna åldersklasserna går vid årsmodell 1977 i stället för 1976 som gäller för övriga prisklasser och som även angavs i marsföreskrifterna. Detta undantag får ses som en övergångsregel för just denna prisklass. I denna prisklass ingår nämligen ett stort antal bilar, som tidigare — dvs vid 1978 års taxering — värderades till samma belopp som flertalet av de bilar som numera tillhör prisklass III. Man kan i stort sett säga att den tidigare prisklassen III delades upp i två prisklasser nämligen prisklass III och IV.

Denna s k övergångsregel kommer med största sannolikhet att gälla enbart vid 1979 års taxering. Avsikten är således att sådana övergångsregler inte skall behöva förekomma i fortsättningen.

Lyxbilar i fåmansföretag

Enligt anvisningarna till 42 § KL gäller särskilda värderingsregler för företagsledare i fåmansföretag eller honom närstående person om sådan bil ut-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

nyttjats som är betydligt dyrare än vad som kan anses erforderligt med hänsyn till företagets verksamhet. I så fall skall till det schablonmässigt beräknade värdet läggas ett belopp som kan anses motsvara skillnaden mellan de faktiska kostnaderna för bilens användning i verksamheten och de för verksamheten erforderliga kostnaderna.

Det är följaktligen de merkostnader som belöper på tjänsteanvändningen som skall tilläggas vid värderingen av bilförmåner. Det på vanligt sätt beräknade förmånsvärdet skall alltså höjas med dessa merkostnader. Några merkostnader för privatanvändningen är det däremot inte fråga om eftersom dessa skall bli beaktade genom den ”vanliga” värderingen. I marsföreskrifterna anges att man endast i undantagsfall bör godta dyrare bilar än prisklass V. Dyrare bilar kan dock i vissa fall godtas t ex om det är fråga om större företag med omfattande internationella kontakter. Som förutsättning bör därvid krävas att det framstår som naturligt att bilen används i representations- eller marknadsföringssyfte.

Även i andra fall kan ”dyrare” bilar i och för sig anskaffas utan att detta medför tillägg vid förmånsvärdering. Vad som åsyftas är de fall där företaget kan visa att några merkostnader inte uppkommit för företaget, t ex om bilen inköpts begagnad och värdeminskningen och reparationskostnaderna varit måttliga under året.

Om detta förhållande inte kan göras sannolikt eller om merkostnaderna i övrigt kan beräknas har RSV fastställt vissa schabloner för beräkningen av dessa tillägg, som framgår av följande tabell.

Erfoderlig bil med hänsyn till företagets verksamhet	Företagets bil motsvarar prisklass IV	prisklass V	prisklass VI
prisklass III	2 000	3 000	4 500
Prisklass IV	—	2 000	3 500
Prisklass V	—	—	3 000

Dessa schabloner gäller för bilar t o m prisklass VI. För bilar, som är dyrare än prisklass VI, skall dessutom tillägg göras med belopp motsvarande en tiondel av den del av bilens nypris som överstiger 90 000 kr. Det bör observeras att de vanliga värderingsreglerna för dessa fall dessutom föreskriver ett visst tillägg till förmånsvärdet för prisklass VI. Det sistnämnda tillägget motsvarar en tiondel av bilens nypris som överstiger 120 000 kr.

Följande exempel får åskådliggöra dessa värderingsregler.

En ny bil anskaffas av ett fåmansföretag för 175 000 kr. Företagets verksamhet erfordrar en bil i prisklass V.

Beräkning av förmånsvärde för 1 000 mil.

Förmånsvärde för prisklass VI	20 600 kr
Tillägg enl ”vanliga” regler 1/10 (175’—120’)	5 500 kr

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

Lyxbilstillägg

Skillnaden mellan prisklass VI och V	3 000 kr
Tillägg 1/10 (175'—90')	8 500 kr
Förmånsvärde	37 600 kr

Prisklassificeringen kompletterad med 1979 års modeller

Förutom förmånsvärdena för inkomståret 1978 har även förteckningen över bilar i olika prisklasser kompletterats med klassificering av nya bilmodeller av 1979 års modell. Det är enbart nya bilmodeller som tillkommit jämfört med den förteckning som lämnades i marsföreskrifterna. Dessutom har vissa bilmodeller av 1979 års modell ändrat beteckning vilket varit nödvändigt att beakta i den förteckning som skall gälla vid 1979 års taxering — se förteckning nedan.

Oförändrade mervärdeskatteregler

För i stort sett alla varor, som omsätts i yrkesmässig handel, påförs som bekant mervärdeskatt (moms). Begagnade bilar och mc är emellertid undantagna från momsplikt. I proposition 1978/79:33 finns förslag om mervärdeskatt även på begagnade personbilar. Bakgrunden till detta är bl a det förhållandet att skatt inte utgår vid transaktioner mellan privatpersoner och inte heller när en privatperson säljer egendom på auktion. Detta förhållande kan sägas ha missgynnat den yrkesmässiga handeln med begagnade varor. För vissa typer av varor t ex båtar, husvagnar har man därför använt olika system för att kringgå bestämmelserna. Man har t ex rent formellt sett inte köpt varorna utan enbart ''förmedlat'' försäljningen. Detta har bl a med hänsyn till konsumentskyddet ansetts mindre lämpligt.

Man har därför föreslagit en ändring. Förslaget innebär att man beräknar en ''fiktiv'' moms på inköpspriset med belopp motsvarande vad som skulle ha påförts varan vid en momspliktig omsättning. Inköpspriset skulle i så fall reduceras med gällande skattesats, som för närvarande är 17,1%. Detta skulle gälla vid inköp eller byte av varor från person som inte är momspliktig. Vid efterföljande försäljning skulle moms i vanlig ordning tas ut på hela försäljningspriset. Dessa regler som ursprungligen skulle gälla fr o m 1 januari 1979 har emellertid tills vidare skjutits på framtiden (se SkU 1977/78:14).

Avdrag för ingående moms vid köp av personbilar medges endast för personbil, som utgör omsättningstillgång i rörelse eller används som anläggningstillgång vid yrkesmässig uthyrning. I annat fall medges följaktligen inte avdrag för ingående moms. Genom denna regel har man avsett att schablonmässigt beskatta ett privat nyttjande av personbilen.

Med personbil avses enligt mervärdeskattelagen förutom personbil även lastbil med skåpkarosseri och buss, om fordonets totalvikt är högst 3 000 kg.

Däremot föreligger full avdragsrätt för all ingående moms på driftkostna-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

derna. Någon motsvarande schablonregel finns inte vid hyra av personbil, t ex vid leasing. I stället har man fördelat den ingående momsen varvid den del som belöper på privatanvändningen undantagits från denna avdragsrätt — se RSV Im 1973:23 och 1976:20. I propositionen finns även ett förslag om en schablonregel vid hyra av personbil. Den innebär att avdragsrätt skulle föreligga om bilen används i mer än ringa utsträckning för tjänstebruk, dock högst med 50% av den ingående momsen. Denna avdragsrätt skulle gälla vid s k full-serviceleasing. Om förslaget genomfördes skulle man i så fall inte behöva göra någon fördelning med hänsyn till det privata nyttjandet.

Eftersom propositionen återförvisats till regeringen är det för närvarande inte möjligt att ange om och i så fall när detta förslag kommer att genomföras.

Rättsläget är med andra ord oförändrat vad gäller avdrag för ingående moms på leasingbilar. Genom avgörande i regeringsrätten — se RSV/FB Im 1978:8 — har klarlagts att nuvarande lagstiftning innebär att den ingående momsen skall fördelas efter skälig grund på privat resp tjänsteanvändning. Hur denna fördelning exakt skall göras framgår däremot inte av detta rättsfall. Man har inte några schabloner o d för denna fördelning. Bedömningen får därför tills vidare ske utifrån omständigheterna och förhållandena i varje enskilt fall.

Förteckning över bilar i olika prisklasser

Förteckningen i föreskrifterna (RSV Dt 1978:10) över bilar i olika prisklasser för värdering av fri och delvis fri bil vid 1979 års taxering (bilaga 1) ersätts med följande förteckning (RSV Dt 1978:29).

Prisklass I

Autobianchi
Chrysler Sunbeam 1600 DL
Datsun F II
Fiat 127, 128
Ford Fiesta
Ford Escort L, GL
Honda Civic 1200
Leyland Mini
Leyland Allegro
Mazda 323
Opel Kadett
Peugeot 104
Renault 4, 5
Simca 1100
Skoda 105, 120
Toyota Corolla 20, 30
Vauxhall Chevette
Vaz
Volkswagen Polo
Volvo 66

Prisklass II

Alfa Romeo Alfasud
Chrysler Sunbeam 1600 Super
Citroën GS
Datsun 120
Fiat 131
Ford Escort Ghia

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

Ford Taunus 2000 L
Honda Civic 1500
Leyland Princess
Mazda 818, 929 4-d
Opel Ascona [1]
Peugeot 304, 305
Renault 12, 14
Saab 96, 95
Saab 99 L 2-d sedan
Saab 99 GL sedan [2]
Simca 1307, 1508, Horizon
Toyota Corolla 50
Toyota Corona
Toyota Celica [3]
Vauxhall Cavalier GL/GLS
Volkswagen Derby
Volkswagen Golf S, GLS, D, GLD
Volkswagen Passat LS, LD
Volvo 343

1 Alla Ascona-modeller
2 Avser endast 1979 års modell
3 Toyota Celica Liftback tillhör dock klass III

Prisklass III
Alfa Romeo Alfetta 1.8
Audi 80 LS, GLS
BMW 316
Datsun 180
Fiat 132, 2000
Ford Capri 2000 GL, S
Ford Taunus 2000 GL, S, Ghia
Ford Granada 2000, 2100 D
Ford Transit 125
Honda Accord
Lancia Beta sedan, coupé
Mazda 929 coupé
Opel Manta
Opel Rekord 2000, 2100 D, 2300 D
Peugeot 504
Renault 16, 20
Saab 99 L 3-d Combi-Coupé, EMS GL
Saab 900 GL, GLs 3-d/5-d
Simca 2 liter
Toyota Celica Liftback
Toyota Cressida
Vauxhall VX 4/90
Volkswagen Golf GTI
Volkswagen Scirocco GT
Volkswagen Passat 4 GLS
Volvo 244/245 L, DL,
Volvo 244/245 GL [4]

Prisklass IV
Alfa Romeo Alfetta 2.0, GTV
Audi 80 GTE
Audi 100 L/GL 5E, L 5D
BMW 320, 518, 520 i [5]
Chevrolet Blazer
Camaro
Chevelle
Nova
Suburban
Citroën CX
Ford Capri 2000 Ghia
Granada 2800 L, LS, GL, GLS
Ford Transit 120
Lancia Bete 2000 HPE
Oldsmobile Cutlass
Opel Commodore
Plymouth Volare Custom
Pontiac Firebird
Renault 30
Saab 99 GLE, Turbo
Saab 900 EMS, GLE
Volkswagen Kleinbus, Lyxbuss
Volkswagen Scirocco GTI
Volvo 242 GT, 244/245 GL, GLE

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

Prisklass V

Audi 100 CD 5E
BMW 528i
Chevrolet Caprice
Dodge Aspen
Ford Granada 2800 Ghia
Jeep Cherokee
Mazda RX-5
Mercedes 220 D, 230, 240 D, 250, 300 D
Peugeot 604
Plymouth Volare Premier
Porsche 924
Range-Rover
Rover 3500
Saab 900 Turbo
Volvo 264, 265

4 Avser endast 1979 års modell
5 I de tidigare föreskrifterna (RSV Dt 1978:10) hade BMW 520i felaktigt placerats i prisklass V.

PrisklassVI

BMW 728, 733
Dodge Royal Monaco Brougham
Jaguar XJ 4,2
Lotus Eclat, Elite
Opel Monza, Senator
Mercedes 280
Volvo 262

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-22 14:21:16

Sammanställning av vissa avdrag samt skattereduktion vid 1979 års taxering

Tabellen är upprättad av departementsrådet Gunnar Björne.	Ogift[1]: hemmavarande barn under 18 år saknas (f 2/11 1960-1/111978)	Ogift[1] med hemmavarande barn under 16 år (f 2/11 1962-1/11 1978)	Ogift[1] med hemmavarande barn mellan 16 och 18 år (f 2/11 1960-1/11 1962)	Gift[1] som inte sammanlevt med maken och haft hemmavarande barn under 16 år (f 2/11 1962-1/11 1978)	Gift[1] som inte sammanlevt med maken och haft hemmavarande barn mellan 16 och 18 år (f 2/11 1960-1/11 1962)	Gift[1] som sammanlevt med maken och haft högre inkomst[6] än denne: hemmavarande barn under 16 år saknas (f 2/11 1962-1/11 1978)	Gift[1] som sammanlevt med maken och haft lägre inkomst[6] än denne: hemmavarande barn under 16 år saknas (f 2/11 1962-1/11 1978)	Gift[1] som sammanlevt med maken och haft högre inkomst[7] än denne: hemmavarande barn under 16 år finns (f 2/11 1962-1/11 1978)	Gift[1] som sammanlevt med maken och haft lägre inkomst[7] än denne: hemmavarande barn under 16 år finns (f 2/11 1962-1/11 1978)
Avdrag för egenföretagares avgift till allmän sjukförsäkring m. m. medges i förvärvskällan med preliminärt belopp som beräknas enligt särskilda regler samt såsom allmänt avdrag med en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering[5]. Anställda påförs inte längre avgift.	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering	Prel. belopp och en tredjedel av belopp som påförts enl. 1976 års taxering
Allm. avdrag för försäkringspremier[4].	max 250	max 500	max 500	max 250	max 250	Makarna gemensamt max 500	Makarna gemensamt max 500	Makarna gemensamt max 500	Makarna gemensamt max 500
Avdrag för underhåll av icke hemmavarande barn under 18 år (skall styrkas med skriftligt bevis)[9]	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn	max 3 000/barn
Förvärvsavdrag[2] avseende A-inkomst av jordbruksfastighet[3], rörelse[3] eller tjänst	—	25 % av inkomsten, dock sammanlagt max 2 000	—	25 % av inkomsten, dock sammanlagt max 2 000	—	—	—	—	25 % av inkomsten, dock sammanlagt max 2 000
Förvärvsavdrag[1] tillkommande gift person med A-inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse, vars make taxeras för inkomst därav[10]	—	—	—	—	—	—	—	max 1 000	max 1 000
Grundavdrag	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Skattereduktion	—	1 800	1 800	1 800	1 800	max 1 800[8]	—	max 1 800[8]	—
Särskild skattereduktion	400	400	400	400	400	400	400	400	400

1 Med ogift jämställes änka, änkling, frånskild och sådan gift skattskyldig, som ingått äktenskap under beskattningsåret. För sådan gift skattskyldig, som inte sambeskattas med sin make och som inte haft barn under 18 år, gäller samma regler som för barnlös ogift. Skattskyldig med barn under 16 år får förvärvsavdrag som ogift vid taxeringen för det inkomstår maken avlidit under förutsättning att dödsfallet skedde före den 1 juli inkomståret trots att han då sambeskattas med denne. Med gifta skattskyldiga likställes skattskyldiga som utan att vara gifta sammanlevt under större delen av beskattningsåret, om de tidigare varit gifta med varandra eller har eller haft gemensamt barn. Sistnämnda regel tillämpas dock inte för det beskattningsår, under vilket det förhållande inträtt, som motiverar behandlingen som gift skattskyldig.

2 Om flera förvärvsavdrag ifrågakommer samtidigt gäller viss maximering. Förvärvsavdrag får för makar gemensamt eller för ensamstående skattskyldig inte uppgå till högre belopp än sammanlagt det högsta av samtidigt ifrågakommande maximibelopp. Förvärvsavdraget får inte överstiga inkomsten i förvärvskällan eller av arbetet, i förekommande fall efter avdrag för omkostnader och — vid kommunaltaxeringen — garantibelopp i förvärvskällan.

3 Då fastighet ingår i förvärvskällan är avdraget 25 % av nettointäkten.

4 Jordbrukare och rörelseidkare medges i regel avdrag i förvärvskällan för premie för grupplivförsäkring som tecknats av dem som yrkesutövare.

5 Särskilda regler gäller i vissa fall, t. ex. vid smärre avgiftsbelopp, vid nedläggning av verksamheten osv.

6 Med inkomst avses statlig taxerad inkomst.

7 Med inkomst avses ifråga om förvärvsavdrag A-inkomst. Vid lika inkomst merdges den yngste maken förvärvsavdrag. Vid jämförelse av makarnas inkomster beaktas också sjömansinkomst.

8 Vid lika statligt taxerad inkomst medges den äldre maken skattereduktion.

9 Om barnet genomgår grundskola, gymnasieskola eller därmed jämförlig grundutbildning medges avdrag intill dess barnet fyllt 21 år.

10 Beträffande företagsledare i fåmansbolag även vid inkomst av tjänst i vissa fall.